

Laia Longan

L'hivern que vam aprendre a volar

Il·lustracions de Jordi Vila Delclòs

animallibres

L'Ava Winter va arribar a Skager dalt de l'avió del seu pare. A la cua de l'avió, pintat de blau i daurat, hi deia: *Winter engines*.

Tot i que l'Ava havia viatjat per tot el món, no li va agradar la idea d'estar-se en aquell lloc tan petit i tan perdut. Però no hi havia més remei. Quan va començar la guerra i Anglaterra s'hi va sumar, en William Winter i els seus avions van passar a formar part de les forces aliades, i des de llavors la guerra havia conduït la vida de l'Ava.

«Ens tornarem a veure», li va prometre en William. «Ho sé», va respondre l'Ava.

Mentre el pare s'enlairava en el cel gris del mar de Noruega, amb el soroll eixordador de l'hèlix girant a tota velocitat, l'Ava, amb els peus clavats al terra polsós de Skager, va mantenir la mirada

fixa en ell. El mirava com si no el conegués. Amb les ulleres d'aviador i les mans fermes al volant, a l'Ava li va semblar que el pare era inabastable, i que, sota aquella jaqueta de pell tan gastada i aquells ulls directes i francs, s'amagava algú més gran que el pare que coneixia. Era precisament aquest misteri que veia quan el mirava el que més li agradava d'ell. S'assemblaven? Ella desitjava amb totes les seves forces assemblar-se al pare. L'Ava va seguir l'avió amb la mirada fins que es va fer petit com un ocell travessant l'oceà i va desaparèixer en la precària serenitat d'aquells núvols densos i glaçats.

Aquesta història passa a Skager, poble principal de l'illa de Fjer, perduda al nord del mar de Noruega, i comença el Nadal de l'any 1944, quan falten pocs mesos per a la rendició d'Alemanya en la Segona Guerra Mundial, que serà al maig del 1945.

En aquell llarg hivern, en Jakob Jacobsen i l'Ava Winter es van conèixer i els esdeveniments que van viure els van unir en la memòria del temps per sempre més. Aquesta és la història de l'Ava, sobretot; però, sense en Jakob, ningú l'hauria pogut explicar, així és que comencem.

1

Us explicaré com va començar tot. De la manera més ximple, de fet. Per una mica de fang i pluja.

Escolteu:

Era la tarda abans de Nadal, l'últim Nadal que els alemanys ocupaven l'illa i la bandera nazi onejava de punta a punta d'Europa, fins i tot a la nostra illa remota i perduda. A Skager el mar picava enfurismat, s'acostava un temporal de neu, dels que no es veuen sovint, així que em vaig afanyar a repartir els pocs paquets que em quedaven. La broma marina era tan intensa que em costava veure el far Grenen entre les dunes blanques que envoltaven el poble. L'última visita va ser per a en Klauss, un capità de

vaixell que d'ençà que havia començat la guerra es dedicava al contraban. Amb l'ajuda d'en Klauss, aconseguíem portar d'amagat dels alemanys tot tipus de coses: peces per a les ràdios, bombetes, sabó o sucre. La gent de l'illa venia a la nostra botiga a fer els encàrrecs, i en Klauss ens ajudava a aconseguir-ho tot. Els alemanys ja no deixaven que el pare anés i tornés del continent tranquil·lament amb tot allò, si és que aconseguia trobar-ho, i si ho feia era molt possible que l'hi confisquessin, així que coses tan quotidianes com fregar els plats amb un fregall i sabó o fer un pastís ben dolç s'havien convertit en un luxe.

Després de donar a en Klauss una peça de ràdio trencada perquè en busqués un recanvi en el seu proper viatge, vaig marxar a correuita cap a casa. La tempesta va esclatar mentre pedalava, amb el vent bufant en contra, dalt de la meva estimada Diamant negra. Adorava aquella bicicleta, el pare me l'havia portat d'Oslo just abans que comencés la guerra. Llavors jo gairebé no arribava als pedals. Ara m'anava a la mida. Jo mateix la reparava i li canviava les peces al taller que el pare m'havia construït en una de les cambres de la planta baixa de casa, just al costat de la botiga. La Diamant i jo no ens separàvem mai. M'encantava anar a tot arreu amb la meva bicicleta i per això no m'importava gens anar a repartir paquets.

Però aquell vespre tenia moltes ganes d'arribar a casa: havia d'acabar el regal de Nadal per als pares, i em sentia molt orgullós de com m'estava quedant. Volia ser artista, i aquell regal era una bona ocasió per demostrar als pares que allò era el que volia i que se'm donava molt bé. M'agradava molt escriure i sobretot dibuixar. Els havia escrit un conte inspirat en els vikings, acompanyat d'unes il·lustracions que em semblaven el millor que havia fet mai. Només em quedaven uns últims detalls per acabar-ho.

Mentre pedalava amb força entre els remolins de neu, content i de bon humor, una bicicleta de color blanc em va avançar a tota velocitat, molt a prop meu, just en el moment que passàvem per un toll. Em va esquitxar de fang de cap a peus i em va deixar encara més moll del que ja estava.

«Ara veuràs, moniato!», vaig cridar, molt enfadat.

Aquell pocavergonya ni tan sols s'havia girat per disculpar-se. Em bullia la sang, així que vaig forçar la marxa, i m'hi vaig acostar, esperant veure qui era el que conduïa la bicicleta, però les volves de neu giraven fent remolins, se'm ficaven als ulls i estava molt fosc. Tot el que vaig veure va ser la silueta d'un nen i uns cabells foscos –que li tapaven la cara– sobresortint de la caputxa de l'impermeable. Portava una bossa molt volumi-

nosa penjada a l'esquena. No vaig reconèixer la bicicleta.

Vaig fer un esforç més per avançar-lo. Gairebé em vaig tirar a sobre seu i tot, amb el meu somriure maliciós de venjança, però de seguida aquella bicicleta em va tornar a avançar, tan a prop que gairebé em fa caure. El terra estava glaçat i la roda va rrelliscar.

Ara sí que estava enfadat. «Com t'atrapí, ets mort!», vaig cridar. Vaig pedalar amb totes les meves forces, i, tot i la neu, avançava ràpid com un dimoni. Ja gairebé el tenia, fins que un cop de vent, seguit d'un fort llampec, em va fer perdre velocitat. I aquell nen va aprofitar per avançar-se'm uns quants metres i es va allunyar de seguida.

Abans que es perdés en la foscor, just en el moment que passava per sota un fanal, es va donar la volta per mirar-me i vaig poder veure com li queia la caputxa. Llavors la vaig veure. Era una nena. Una nena d'ulls grossos i cabells foscos, curts a l'alçada de les orelles. No la coneixia, i juraria que, en aquell moment, la vaig veure somriure d'una manera tan maliciosa com la meua.

Vaig arribar al meu carrer, l'Andersens Boulevard, cansat i de mala lluna. Vaig entrar per la botiga dels pares: *Jacobsen Apotek*, deia el cartell. Després

d'un «hola» ràpid i amb la boca petita, sense escoltar el que em cridava la mare, vaig pujar escales amunt, al primer pis, on vivíem tota la família: els pares, l'àvia i jo. Estava tan enfadat que no em vaig recordar del regal de Nadal fins ben entrada la nit. Només podia pensar en aquella nena, i en la meva venjança.

Mai m'havien guanyat en una cursa.